

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

12 octombrie

2012

Anul XI

nr. 38 (441)

8 pagini – 3,40 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Abordări privind adoptarea unor măsuri drastice de prevenire și combatere a corupției în sistemul justiției pag. 3

Prevenirea violenței în familie – activitate prioritară a Ministerului Afacerilor Interne pag. 4

Problemele minorităților etnice sînt insuficient abordate de autorități pag. 5

Majoritatea moldovenilor văd Republica Moldova ca un stat membru al UE

Majoritatea moldovenilor văd Republica Moldova, peste 20 de ani, ca un stat independent și membru al Uniunii Europene, arată datele unui sondaj realizat de „CBS-AXA” și făcut public recent.

Potrivit cercetării, aproape 80% dintre respondenți își doresc ca, în următorii 20 de ani, Republica Moldova să își păstreze statutul de neutralitate. De asemenea, majoritatea participanților la sondaj susțin că în următorii ani Moldova va deveni un stat integrat, iar conflictul transnistrean va fi rezolvat.

În același timp, 51 la sută dintre respondenții sondajului își doresc ca Moldova să devină un

stat integrat într-un proiect euro-asiatic, condus de Rusia.

Doar 21 la sută dintre intervievați au optat pentru aderarea Moldovei la NATO și 15%

vor ca țara în care trăiesc să devină parte componentă a României.

Sondajul „Omnibus: toamna 2012” a fost efectuat de Centrul de Investigații Sociologice și

Marketing „CBS-AXA”, în perioada 19-27 septembrie, pe un eșantion de 1225 de persoane, din 90 de localități. Marja de eroare a sondajului este de 3%.

Vlad Filat: Anul 2013 este unul important în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova

Anul 2013 este unul extrem de important în procesul de integrare europeană a Republicii Moldova, existînd toate șansele să fie semnat Acordul de Asociere. Afirmatia a fost făcută în cadrul unui interviu, acordat unui portal, de premierul Vlad Filat.

Potrivit șefului Cabinetului de Miniștri, în ultimii ani, Moldova a avansat considerabil în negocierile pe marginea Acordului de Asociere, Acordului de Liber Schimb, Acordului privind liberalizarea regimului de vize, iar Acordul privind Spațiul Aerian Comun a fost deja semnat. „Anul 2013 este unul extrem de important, existînd toate șansele să fie semnat Acordul de Asociere”, a opinat V. Filat.

Premierul a menționat că în ultimul timp s-au înregistrat progrese și la capitolul reintegrarea țării. „S-a reușit reluarea procesului de negocieri oficiale, consolidarea măsurilor de încredere”, a spus șeful Executivului.

Conform sursei citate, în trei ani, creșterea economică cumulativă a fost de circa 14%, Moldova fiind printre primele țări în regiune la acest capitol.

Condiții mai dure pentru construirea blocurilor locative noi

Companiile de construcții a blocurilor locative vor avea mai multe obligațiuni în desfășurarea activităților lor. Ele vor trebui să prezinte un certificat de performanță energetică a clădirii și se obligă să realizeze un studiu privind posibilitatea utilizării unor sisteme alternative de eficiență energetică.

Acestea sînt prevederile noului Proiect de lege privind performanța energetică a clădirilor, elaborat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor și urmează a fi propus Guvernului spre aprobare.

Potrivit ministerului, prevederile vor reduce consumul de energie în clădirile noi de locuit cu cel puțin 30%, comparativ cu cele care se construiesc în prezent. În acest context, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Anatolie Zolotcov, a menționat în cadrul unui forum că, sectorul construcțiilor reprezintă cel mai mare consumator de energie, fiind responsabil pentru 45% din consumul total de energie în economia națională.

„O bună parte din clădirile din Moldova au fost construite pînă în anii ‘70 și estimativ consumă anual circa 350-400

kWh/m², ceea ce este de 3-5 ori mai mult decît consumul de energie în clădirile noi care se construiesc în țările europene. În conformitate cu acțiunile recomandate în noul Proiect de lege, factura pentru încălzire în clădirile noi s-ar putea reduce cu peste 5 mii de lei anual pentru un apartament mediu cu 2 camere (60 m²) sau economii de peste 200 milioane de lei cumulativ pentru toate clădirile de locuit noi construite din 2012 pînă în 2020”, susține viceministrul.

MDRC cu suportul BERD și Fondului Sida-BERD de Cooperare Tehnică pentru Eficiența Energetică în Moldova a elaborat un set de reglementări în domeniul eficienței energetice a clădirilor, armonizate cu directiva și standardele europene.

Prin Legea privind performanța energetică a clădirilor se propune implementarea în Republica Moldova a cerințelor minime de performanță energetică a imobilelor; certificarea performanței energetice a clădirilor în conformitate cu o metodologie unică; verificarea periodică a sistemelor de încălzire și de climatizare; promovarea clădirilor cu un consum de energie aproape egal cu zero și alte instrumente.

Începe ziua cu **DREPTUL!**

◆ **Flash****Atenție, șoferi: Până pe 28 decembrie, circulația pe strada Columna va fi interzisă**

Până pe 28 decembrie, traficul rutier pe strada Columna din Capitală va fi suspendat. Potrivit unui comunicat de presă al Primăriei, tronsonul cuprins între str. Tighina și str. Ismail va fi închis, în legătură cu executarea lucrărilor de pozare a apeductului și a canalizării. Ținând cont de suspendarea traficului rutier pe str. Columna, circulația transportului public va fi organizată după cum urmează:

- rutele de autobuz 24, 31, 34, 36, 38 și 39 – de pe str. Tighina (dispecerat) pe bdul Ștefan cel Mare și Sfânt, str. Ismail și în continuare pe traseele stabilite;

- ruta de microbuz nr. 102 – de pe str. Mihai Eminescu pe bdul Ștefan cel Mare și Sfânt, str. Ismail și în continuare pe traseul stabilit;

- ruta de microbuz nr. 169 – de pe str. Armenească pe bdul Ștefan cel Mare și Sfânt, str. Ismail și în continuare pe traseul stabilit;

- rutele de microbuz nr. 103, 108, 135, 136, 160, 171, 174 și 185 – de pe str. Columna pe str. Vasile Alecsandri, bdul Ștefan cel Mare și Sfânt, str. Ismail și în continuare pe traseele stabilite.

Chișinăul este pregătit pentru sezonul de încălzire

SA „Termocom” este pregătit pentru livrarea agentului termic în Capitală. Anunțul a fost făcut de directorul SA „Termocom”, Mihai Cernei, în cadrul ședinței serviciilor municipale.

Potrivit lui Cernei, fondul locativ municipal este pregătit pentru bransarea la sistemul centralizat de încălzire, deși o parte a blocurilor de locuințe nu au semnat încă fișele tehnice.

Mihai Cernei a adăugat că o problemă mai rămîne a fi achitarea datoriilor curente. „În următoarele zile, responsabilități din cadrul întreprinderilor de gestionare a fondului locativ vor fi antrenați la colectarea datoriilor. Circa 49 de mii de apartamente au datorii de 286 milioane de lei. Datornicii riscă să fie acționați în judecată” a opinat Cernei.

Conform autorităților, livrarea agentului termic către fondul locativ va demara dacă trei zile consecutiv temperatura aerului noaptea va scădea sub opt grade Celsius.

Familiiile muncitorilor migranți vor rămîne fără asistență socială

Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a elaborat un nou mecanism de verificare a beneficiarilor de asistență socială – sistemul informațional automatizat „Asistența socială”. Noul sistem va oferi acces la baza de date a Poliției de Frontieră privind persoanele plectate peste hotare.

Potrivit ministrului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Valentina Buliga, sistemul dat va permite excluderea cheltuielilor nejustificate ale statului. „Indemnizațiile sociale trebuie să le primească familiile care se află în dificultate, familiile în care maturii au rămas fără serviciu sau sînt în incapacitate de muncă. În cazul în care unii membri ai familiei sînt apti de muncă sau și-au găsit un loc de muncă peste hotare, noi sîntem bucuroși. Banii vor fi alocați doar familiilor, care, într-adevăr, au nevoie de susținere”, a declarat Valentina Buliga.

15 octombrie – ultima zi pentru plata impozitului funciar și pe bunurile imobile

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat reamintește tuturor contribuabililor – 15 octombrie este ultima zi în care aceștia pot achita cea de-a doua parte din suma impozitului calculat pentru anul 2012.

Astfel, FISC-ul atenționează contribuabilii asupra faptului că nerespectarea termenelor de achitare determină aplicarea penalității care constituie pentru anul curent 0,04% din suma impozitului ce urmează a fi achitat, calculată pentru fiecare zi de întârziere.

Impozitele pe bunurile imobiliare cu destinație locativă sînt de 0,05%, cota minimă și 0,3% cota maximă.

Impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă din municipii și orașe, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, cu excepția satelor (comunelor), garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate, loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele, a fost majorată de la 0,02% (cota minimă) și 0,25% (cota maximă) la 0,05% și 0,3%, respectiv.

Suplimentar, în anul 2012, a fost introdusă cota impozitului pe bunurile cu destinație locativă – apartamente și case de locuit individuale din satele (comunele) din componența municipiilor Chișinău și Bălți, în mărime de 0,05% (cota minimă) și 0,3% (cota maximă), și terenurile agricole și construcțiile amplasate pe ele, în mărime de 0,1% (cota minimă) și 0,3% (cota maximă).

Primăria Capitalei a făcut public programul manifestărilor cultural-artistice dedicate Hramului orașului

Manifestări sportive, concursuri și expoziții de artă, muzică și voie bună. Cel puțin asta promite Primăria Capitalei de Hramul orașului. Manifestările dedicate sărbătoririi celor 576 de ani de la prima atestare documentară a orașului au demarat la 7 octombrie, cu Cupa municipiului Chișinău la tenis.

În zilele de pînă la sărbătoare, la Aerodromul sportiv din Vadul lui Vodă vor fi desfășurate Cupele orașului la rachetomodelism și aeromodelism. Între 11 și 15 octombrie, la Centrul de cultură și artă „Ginta Latină” are loc cea de-a paisprezecea ediție a Festivalului internațional de dans popular, iar la 12 octombrie va avea loc concursul de compoziții florale „Grația și farmecul florilor”. În zilele de 13-14 octombrie,

la Palatul Republicii se va desfășura concursul internațional de dansuri sportive „Chișinău - Open - 2012”.

În seara zilei de 13 octombrie, la Palatul Național va fi organizat un concert al tinerelor talente „Orașul meu cel drag”. În cadrul festivității, vor evolua Ionela Țăruș și Mihai Ungureanu, Cristian Botgros, Felicia Dunaf, Ștefan Negură, Mariana Bulicanu, Olga Buiuc, Andrei Jiliovski, „Akord”, Art Studio „Repede”, „Noroc”, precum și maestrul Eugen Doga. Invitații speciali ai serii vor fi Alina Korotaeva (Rusia), Paula Seling (România) și câștigătorul „Eurovision 2009” Alexander Rybak (Norvegia).

După cum v-am mai informat, ziua de 14 octombrie va începe cu depuneri de flori la monumentul lui Ștefan cel

Mare și o Liturghie de Hram la Catedrala Mitropolitană „Nașterea Domnului”. Ulterior, în scuarul Catedralei și în Piața Marii Adunări Naționale, primarul general al Capitalei, Dorin Chirtoacă, va felicita locuitorii Chișinăului cu ocazia sărbătorii, va prezenta delegațiile oficiale, dar și va conferi titlurile de Cetățeni de Onoare ai municipiului scriitorului Spiridon Vangheli și academicianului Mihai Cimpoi. De la orele 13.00 pînă la 17.00, preturile de sector ale orașului își vor prezenta programele de sărbătoare.

Începînd cu ora 16.30, în Piața Marii Adunări Naționale va fi organizat un concert dedicat Sărbătorii orașului Chișinău cu evoluarea mai multor interpreți și trupe autohtone, care va culmina cu focuri de artificii.

Reguli noi pentru navele care vor dori să circule sub pavilion moldovenesc

Condițiile pentru obținerea de către navele străine a pavilionului moldovenesc vor fi mai dure. Ministerul Transporturilor a elaborat un regulament, care prevede că pavilionul nu va fi acordat fără avizul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene. Proiectul urmează să fie avizat de către Ministerul Justiției.

„La data de 2 octombrie, acest regulament, în varianta finală a fost transmis spre avizare Ministerului Justiției. Într-o săptămînă, maximum două, vom avea și avizul de la ministerul în cauză, după care acest regulament va fi

remis Guvernului, pentru aprobare”, a declarat ministrul Transporturilor, Anatol Șalaru.

Pe lîngă implicarea Ministerului de Externe, în procesul de eliberare a pavilionului moldovenesc navelor străine, regulamentul prevede o verificare mai minuțioasă a solicitării.

„Modificările încă se răsfrîng și asupra dreptului de proprietate și de operare a navelor. Pînă la introducerea modificărilor se verifica doar dreptul de proprietate”, a spus șeful Direcției transport naval MTID, Igor Zaharia.

La o zi după ce Ministe-

riul Transporturilor a depus regulamentul la Ministerul Justiției, premierul Vlad Filat a cerut elaborarea unui regulament cu privire la autorizarea pavilionului moldovenesc pentru navele străine. El a insistat ca Ministerul de Externe să participe la procesul de autorizare, iar navele străine să urmeze toate procedurile vamale ale Moldovei.

Potrivit datelor Ministerului Transporturilor, în prezent, 430 de nave străine navighează cu drapelul Moldovei. Suma minimă pentru autorizarea utilizării pavilionului țării noastre este de șase

mii de lei, iar suma maximă de 100 mii lei. Autorizarea se eliberează pentru o perioadă de un an. În 2012, Moldova a încasat șapte milioane de lei pentru autorizarea pavilionului pentru nave din aproximativ 40 de țări.

Acum cîteva săptămîni, Departamentul de Stat al SUA a atenționat comunitatea internațională asupra tentativelor Iranului de a evita embargoul, prin obținerea pavilioanelor unor alte țări. În luna august, Moldova a radiat din registrul navelor cu pavilion moldovenesc 12 nave maritime, din motiv că acestea ar aparține Iranului.

Cresc infracțiunile comise de minori

Numărul de infracțiuni comise de către minori sau cu implicarea acestora este în creștere. Potrivit organelor de drept, în primele 9 luni, în municipiul Chișinău, numărul acestora a crescut cu aproximativ 10%, față de aceeași perioadă a anului trecut. Cele mai multe sînt furturi, jafuri și tâlhării, inclusiv au avut loc 4 omoruri.

De asemenea, minorii au figurat în calitate de victime în alte aproximativ 200 de infracțiuni.

Șeful Poliției municipale, Silviu Mușuc, a declarat că, în total, în această perioadă au fost documentate în jur de 150 de infracțiuni comise de către minori sau cu implicarea lor.

Șefa Direcției municipale pentru protecția drepturilor copiilor, Svetlana Chifa, a declarat că, la evidența Inspectoratului pentru minori sînt circa 400 de copii din municipiul Chișinău. În opinia sa, factorul principal care influențează negativ comportamentul minorilor este iresponsabilitatea părinților.

Primarul Capitalei, Dorin Chirtoacă, a declarat, în context că, actele de violență printre minori, care mai sînt și filmate, și ulterior, postate pe Internet, denotă o problemă gravă. Potrivit lui, ar fi cazul ca direcțiile de profil să propună metode noi de lucru cu minorii.

Primarul a solicitat Direcției educație, tineret și sport și Direcției pentru protecția drepturilor copiilor să prezinte un raport detaliat privind violența în rîndul copiilor.

Poliția la „vînătoarea” de șoferi beți

Operațiunea „Noptile albe” a Poliției Rutiere a continuat și în weekend-ul trecut. De această dată, ținta polițiștilor au fost șoferii din raioanele Briceni, Edineț, Drochia și Dondușeni, dar și cei din Capitală. În urma acțiunilor desfășurate de comun cu ofițerii de la „Fulger”, au fost depistați 18 șoferi

care conduceau autoturismele în stare de ebrietate și unul aflat sub influența drogurilor. Printre contravenienți au fost și doi oameni ai legii.

În cadrul acțiunilor desfășurate în raioanele de Nord ale țării, au fost dislocate 12 echipaje ale Poliției Rutiere, care au stopat și verificat 156 mijloace de transport. În rezultatul verificărilor au fost depistați 10 conducători auto care șofau în stare de ebrietate. Printre aceștia era și un polițist, ofițer al Secției antidrog.

Totodată, în cadrul operațiunii desfășurate în Chișinău, au fost implicate 16 echipaje ale Poliției Rutiere care au stopat pentru verificare 412 unități de transport. În urma verificărilor, oamenii legii au depistat 8 șoferi în stare de ebrietate și unul care conducea unitatea de transport sub influența substanțelor narcotice. Printre aceștia se numără și un colaborator din cadrul Direcției Poliție în Transport.

Operațiunea „Noptile Albe” este desfășurată de mai mult timp în Capitală și raioanele țării și are ca scop diminuarea riscurilor accidentelor rutiere la baza cărora stă conducerea în stare de ebrietate.

Abordări privind adoptarea unor măsuri drastice de prevenire și combatere a corupției în sistemul justiției

Recent, în cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova a avut loc prima ședință a Grupului interdepartamental de lucru, care se ocupă de elaborarea pachetului de inițiative legislative cu privire la măsurile de combatere a corupției în sistemul justiției.

La eveniment au participat Oleg Efrim, ministrul Justiției, membrii Grupului de lucru pe segmentul vizat – funcționari din minister, reprezentanți ai corpului judecătoresc, experți delegați de Procuratura Anticorupție, Centrul Național Anticorupție, dar și de organizațiile neguvernamentale antrenate în acest domeniu, potrivit unui comunicat al Ministerului Justiției.

În alocuțiunea sa, Oleg Efrim a subliniat că misiunea acestui grup de lucru este una destul de dificilă, deoarece este vorba de un set de norme sensibile și chiar dureroase pentru actorii din sistem. Domnia sa

i-a încurajat pe membrii grupului, accentuându-le să nu se lase intimidați de rezistența ce provine din interiorul sistemului, tocmai pentru că măsurile preconizate vor avea un puternic efect preventiv, în interesul întregii societăți.

De menționat că, potrivit unui ordin semnat de ministrul Justiției, grupul de lucru urmează să asigure elaborarea proiectelor de acte legislative ce vizează sancționarea mai severă a actelor de corupție, inclusiv prin lipsirea persoanelor condamnate pentru corupție de dreptul de a beneficia de garanțiile sociale aferente funcțiilor deținute, a proiectului privind instituirea testării la poligraf a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, precum și a celui privind testele de integritate și procedura aplicării acestora în privința actorilor din sectorul justiției.

De asemenea, acest pa-

chet urmează să conțină o inițiativă legislativă care să asigure declararea completă a averilor și veniturilor,

precum și originea acestora.

Averile nejustificate nu vor fi trecute cu vederea. În

acel sens, Oleg Efrim a evidențiat importanța elaborării unor reglementări consistente pentru aplicarea măsurilor

speciale de confiscare a acestor averi.

De asemenea, el a menționat că deja, la această etapă, membrii grupului de lucru dispun de o primă versiune a Proiectului de lege privind testele de integritate, elaborat într-un „tandem” moldo-român, de experții Corneliu Gurin și Crinel Grosu, care, la fel, a fost discutat în cadrul aceleiași ședințe.

De precizat că, în conformitate cu ordinul ministrului Justiției, grupul de lucru urmează să asigure definitivarea întregului pachet de inițiative privind măsurile de combatere a corupției în sistemul justiției, până la data de 25 noiembrie. După aceasta, proiectele vor fi supuse dezbaterilor publice și expediate spre aprobare Guvernului, astfel încât Parlamentul să le poată examina și adopta într-una din primele ședințe în plen de la începutul anului viitor.

Cor. DREPTUL

Lupta anticorupție în interiorul sistemului Procuraturii

În demersul său reformator, Procurorul General, Valeriu Zubco pune un accent deosebit pe lupta anti-corupție în interiorul instituției.

În baza plîngerilor parvenite de la cetățeni, dar și a informațiilor operative acumulate de la începutul anului curent, subdiviziunea de

în privința unui violator, în luna mai curent, a organizat și realizat pretinderea și primirea de la acesta a 5 mii de euro.

În context, amintim că faptele de corupție pot fi semnalate și la numerele Telefonului de încredere al Procuraturii, care a fost lansat în toate raioanele republicii

profil a Procuraturii a deferit justiției 4 cauze penale. Prin urmare, pe banca acuzaților au fost trimiși 4 procurori din raioanele Orhei, Rîșcani, sectorul Ciocana al Capitalei, iar recent – un procuror din raionul Glodeni. Notăm că, imediat după declanșarea cauzelor penale, toți patru procurorii au fost eliberați din funcție.

Ultimul caz, în care un procuror din Glodeni este învinuit de Procuratura Anticorupție de comiterea infracțiunii de „corupere pasivă” din Codul penal, a fost recent expediat în Judecătoria raională pentru examinare în fond.

Potrivit rechizitoriului, procurorul, susținând că poate determina judecătorul să adopte o hotărâre favorabilă

(postate pe site-ul oficial al Procuraturii – www.procuratura.md). Procurorul General a obligat procurorii teritoriali și specializați să asigure examinarea strictă a apelurilor și comunicatelor înregistrate cu monitorizarea rezultatelor și măsurilor întreprinse.

Asigurând confidențialitatea reclamațiilor, Procuratura solicită cetățenilor care dețin informații asupra unor eventuale cazuri de corupție sau cunosc detalii despre abuzurile comise de angajați ai organelor de drept, funcționari publici etc., să nu ezite să apeleze numărul Telefonului de încredere al Procuraturii Anticorupție - (022)257-407.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Parcările neautorizate din sectorul Rîșcani al Capitalei – în vizorul procurorilor

Procuratura sect. Rîșcani al Capitalei a verificat respectarea legalității funcționării parcărilor auto cu plată, situate în sector.

Ca rezultat al încălcărilor și abaterilor constatate în cadrul controalelor, procurorii au început urmărirea în 7 cauze penale, în baza art.241 Cod penal – „practicarea ilegală a activității de întreprinzător” pentru examinarea acțiunilor persoanelor responsabile de activitatea parcărilor auto cu plată neautorizate.

Concomitent, din totalul celor 18 agenți economici autorizați, care activează în sector, Procuratura a dispus Co-

misariatului de poliție Rîșcani examinarea în ordinea art.274 Cod de procedură penală a 2 materiale privind verificarea legalității funcționării a două întreprinderi care prestează servicii de garare auto cu plată, cărora le-a expirat termenul autorizației de funcționare.

De asemenea, în vederea lichidării încălcărilor depistate procurorii au înaintat sesizări: Comisariatului de poliție, sect. Rîșcani; Preturii sect. Rîșcani, mun. Chișinău; Centrului de Sănătate Publică; Inspectoratului Teritorial de Muncă; Direcției Poliției rutiere a DP MAI; Direcției Transport Public și Căi

de Comunicații; Detașamentului Salvatori și Pompieri, sect. Rîșcani, mun. Chișinău.

Notăm că, în conformitate cu Regulamentul „Cu privire la parcările auto cu plată pe teritoriul Republicii Moldova”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 672 din 19.06.1998, dirijarea metodică și controlul asupra activității parcărilor auto cu plată pe teritoriul țării și respectării legislației în acest domeniu revine administrației publice locale.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Parteneriat pentru reformarea Procuraturii

Procurorul General, Valeriu Zubco a prezidat, recent, ședința comună a reprezentanților Procuraturii Generale și organizațiilor membre ale Consiliului Național pentru Participare, interesate și angajate să contribuie la îmbunătățirea activității procurorilor.

La eveniment au participat Valentin Covali, procuror, șef interimar al Secției juridice, implementare a reformelor legislative și instituționale a PG; Sergiu Ostaf, directorul Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului (CREDO); Efim Obreja, expert Transparency International-Moldova; Cristina Pereteatcu, Igor Stoica, reprezentanți Amnesty International-Moldova; Victor Zaharia, directorul Institutului de Reforme Penale; Nadejda Hriptievski, jurist la Centrul de Resurse Juridice; Vanu Jereghi, Ion Schidu, reprezentanți ai Institutului pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM).

Amintim că, la finele săptămânii trecute, Valeriu Zubco împreună cu Sergiu Ostaf, directorul Centrului de Resurse pentru Drepturile Omului au anunțat, în cadrul unei conferințe de presă, despre lansarea Parteneriatului pentru reformarea Procuraturii.

Urmare studierii propunerilor promovate de organizațiile neguvernamentale, care au drept scop aprofundarea reformei legislative și instituționale a Procuraturii, instituția în cauză a decis includerea acestora în proiectul Programului de Dezvoltare Strategică (PDS) a

cetățenilor instituționale ale Procuraturii; responsabilizarea și transparența sporită a Procuraturii.

Aceste propuneri urmează a fi incluse în calitate de indicatori de performanță în cadrul obiectivelor PDS, fiind desemnate subdiviziunile responsabile și

Procuraturii Republicii Moldova pentru anii 2012-2014.

Printre principiile de bază care vor fi promovate de societatea civilă se regăsesc: depolitizarea și independența Procuraturii, eficiența și întărirea capa-

termenele de implementare, instrumentele necesare pentru realizarea acestora și modul de finanțare.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Prevenirea violenței în familie – activitate prioritară a Ministerului Afacerilor Interne

Violența în familie este una din problemele stringente ale Republicii Moldova. Într-o prevenirea și combaterea acestui fenomen sînt antrenate atît instituțiile statului, cît și organizațiile neguvernamentale, iar Ministerul Afacerilor Interne nu este o excepție în acest sens. Mai mult, acesta reprezintă o prioritate a activității instituției, ce face parte din politica națională de ocrotire și sprijinire a familiei, reprezentînd o importantă problemă de securitate și sănătate publică.

Potrivit unui comunicat al Direcției Informare și relații cu publicul a MAI, pe parcursul anului curent, în sfera relațiilor familiale au fost înregistrate 563 de infracțiuni, dintre care 9 omoruri (art.145 Cod penal), 8 vătămări corporale grave (art.151 Cod penal) și 546 infracțiuni prevăzute de art.2011 – „Violența în familie” al Codului penal al Republicii Moldova.

Ca rezultat al acțiunilor violente, comise de către agresori, în cadrul familiei, victime au devenit 462 de persoane de gen feminin și 101 persoane de gen masculin, acestea fiind supuse agresiunii din partea a 520 de persoane de gen masculin și 43 persoane de gen feminin.

De către subdiviziunile teritoriale ale Ministerului Afacerilor Interne, conform prevederilor Legii nr. 45 din 01 matrie 2007 „Cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie”, au fost întreprinse acțiuni de prevenție în cazul a 4897 persoane, care au manifestat comportament violent în relațiile familiale.

Pentru asigurarea protecției victimelor violenței în familie, din cele 310 ordonanțe de protecție, emise de către instanțele judecătorești și supravegheate de către organul de poliție, 226 au fost emise la demersul ofițerului operativ de sector, 3 ordonanțe - la demersul organului de urmărire penală, 46 - la demersul procurorului, 2 - la demersul asistentului social, 32 ordonanțe - la ce-

victimele femei și copii și 14 ordonanțe pentru victime bărbați.

Pe parcursul supravegherii ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești, au fost înregistrate 72 de încălcări ale acestora, iar pentru încălcarea restricțiilor aplicate față de agresori, de către organul de poliție au fost inițiate 62 proceduri contravenționale în baza art.318 Cod contra-

comentei de infracțiune prevăzute de art.320 Cod penal.

Angajații serviciilor de ordine publică au intervenit, de comun cu echipele multidisciplinare, în soluționarea a 104 cazuri de violență în familie, iar 132 cazuri au fost deferate altor autorități și organe pentru acordarea serviciilor de consiliere, potrivit competențelor funcționale. De asemenea, în 10 cazuri de violență în familie, au fost sesizate autoritățile tutelare, fiind constatate victime minore.

Prin urmare, subiectul violenței în familie necesită o abordare tot mai profundă, atît la nivel practic cît și teoretico-informațional. În acest sens, ofițerii operativi de sector au desfășurat 1543 lecții, în cadrul instituțiilor de învățămînt și 3462 întruniri cu cetățenii, organizate în colectivele de muncă și primării.

De către ofițerii operativi de sector, pe parcursul anului, au fost examinate 15 698 petiții, dintre care 1457 pe cazuri de violență în relațiile de familie, ceea ce constituie circa 9,2% din numărul total al petițiilor examinate.

Ținînd cont de situația care se prezintă, devine imperios necesară consolidarea eforturilor tuturor factorilor de decizie în eradicarea fenomenului pus în discuție. În această ordine de idei, de asemenea, este foarte important ca lucrul de prevenire a violenței în familie să nu fie

doar o responsabilitate a organelor de poliție, ci să fie implicate și alte structuri, precum: Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, administrația publică locală, Ministerul Educației, Ministerul Tineretului și Sportului, Ministerul Sănătății, conform competențelor stabilite în art.8 din Legea nr. 45-XI din 01.03.2007, cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Totodată, este necesară ridicarea nivelului de profesionalism, aplicarea corectă a prevederilor legislației în vigoare, precum și îmbunătățirea calității serviciilor acordate. Acestea constituie, în mod firesc, o prioritate indispensabilă în activitatea Ministerului Afacerilor Interne.

Prin ordinul MAI nr. 275 din 14.08.2012, a fost aprobată Instrucțiunea metodică privind intervenția organelor afacerilor interne în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, care notifică un mecanism coerent și flexibil în exercitarea activității de prevenire a violenței în familie, asigurarea protecției victimelor violenței în familie, precum și asigurarea colaborării în cadrul echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie.

În contextul celor enunțate, Ministerul Afacerilor Interne va continua să depună eforturi consecvente în vederea exercitării responsabilităților ce vizează promovarea egalității de gen și eliminarea fenomenului violenței în familie, apărarea vieții și sănătății, drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor.

Cor. DREPTUL

rearea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali și o ordonanță emisă la demersul altor autorități.

De către angajații subdiviziunilor teritoriale de poliție au fost supravegheate 182 ordonanțe de protecție, emise de către instanțele judecătorești pentru victime femei, 5 pentru victime copii, 109 pentru

vențional. Respectiv, pentru neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanței de judecată, în sensul încălcării repetate a restricțiilor prevăzute în ordonanțele de protecție a victimelor violenței în familie, față de agresori au fost inițiate 10 proceduri penale în baza elementelor constitutive ale

Prevederi legislative cu privire la regulile și metodele de vînătoare

Sezonul de vînătoare la mai multe specii de vînat este în toi. Astfel, acei care au un asemenea hobby pot merge îndrăzneț la vînat, însă numai după ce vor cunoaște regulamentele în acest domeniu, stabilite de către autorități, menite să îi scutească de eventuale conflicte cu legea.

Potrivit unui comunicat al Direcției Informare și relații cu publicul a MAI, instituția vizată întreprinde toate măsurile de rigoare întru asigurarea, pe parcursul sezonului de vînătoare 2012-2013, a controlului riguros asupra circulației armelor individuale, respectării regulilor de vînătoare, prevenirii și contracarării braconajului.

Prin urmare, pe teritoriul republicii este permisă vînătoarea sportivă și de amatori, vînătoarea în scopul reglementării efectivului de animale și selecției lor, precum și în scopuri științifice, cultural-educative, estetice și pentru trofee.

Modul și mijloacele de efectuare a vînătorii se stabilesc de către autoritatea centrală abilitată cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător în comun cu autoritatea silvică centrală și cu respectarea cerințelor legitime, după stabilirea efectivului de vînat care

urmează să fie îmпуșcat.

Cît privește taxele pentru eliberarea permiselor, autorizațiilor, trofeelor, precum și cele pentru deservire, acestea se stabilesc de către beneficiari, în conformitate cu actele legislative și normative în vigoare.

Efectivul de vînat în fondul cinegetic se reglementează în limita densității optime a populațiilor speciilor respective, astfel ca potențialul lor biotic să asigure autoreproducerea adecvată, neafectînd ecosistemul silvic și agricol.

Modificarea, în caz de necesitate, a termenelor de

vînătoare stabilite pe teritoriul Republicii Moldova în ansamblu, cît și pe teritoriul unităților administrativ-teritoriale, precum și stabilirea anuală a limitelor de recoltare a vînatului sau interzicerea vînatului unor specii de animale se efectuează

prin hotărîrea Guvernului, la propunerea argumentată a autorității centrale, abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător, coordonată în scris cu Academia de Științe a Moldovei și cu autoritatea silvică centrală.

Potrivit prevederilor legislației în vigoare, se consi-

deră vînătoare ilicite (brac-onaj):

a) vînătoarea fără autorizație, fără carnet de vînat sau fără autorizația de deținere, portarmă și de folosire a armei de vînătoare, cu carnetul de vînat nevalabil sau cu carnetul de vînat ce aparține altei persoane, cu depășirea normelor stabilite de recoltare a vînatului în locuri și termene interzise, precum și în locuri care nu sînt indicate în permis (foaie, fișă pentru recoltare), autorizație, cu arme de vînătoare ce aparțin altei persoane fizice sau juridice, cu încălcarea legislației și a modului de vînătoare stabilit pe teritoriul unde se efectuează;

b) vînătoarea cu folosirea arbatelor, arcurilor, armelor cu țevă ghintuită, fără zgomot, precum și a armelor de model militar, de calibru mic, cu excepția folosirii în modul stabilit a armelor de foc de vînătoare cu țevă ghintuită pentru îmпуșcarea animalelor copitate în scop de selecție sau dobîndire a trofeelor;

c) dobîndirea animalelor cu folosirea chimicalelor toxice, repelentelor și imobilizantelor, cu excepția cazurilor de izbucnire a epizootiilor, în modul stabilit de actele normative corespunzătoare, precum și pentru imobiliza-

rea animalelor în scop de repopulare;

d) dobîndirea animalelor cu folosirea metodelor și uneltelor considerate periculoase: săparea gropilor pentru prins animale, fixarea armelor, arbatelor, amplasarea cîrligelor, clamelor, apucătoarelor, tăietoarelor; instalarea lațurilor, capcanelor; organizarea curselor; urmărirea cu orice fel de mijloace de transport (inclusiv automobile, motociclete, tractoare, elicoptere, avioane și alte aparate de zbor); îmпуșcarea și dobîndirea animalelor cu ajutorul aparatelor de vedere pe timp de noapte, aparatele laser, al altor dispozitive electronice, cu ajutorul farurilor mijloacelor de transport, al altor aparate de iluminat artificiale; instalarea plaselor, ieterelor, lațurilor, colibelor, oblicelor; gonirea pe poșgiță de gheață, pe zăpadă adîncă, pe gheață, în foc, în apă, pe miriște de stuf, dezgroparea vizuinii; vînătoarea din mijloace de transport, în cerc, la pîndă; vînătoarea păsărilor de baltă din șalupe, bărci cu motor, din alte mijloace mecanice plutitoare, în momentul trecerii obstacolelor de apă;

e) vînătoarea cu cîini neînregistrați în carnetul de vînat și cu păsări de vînătoare;

f) dobîndirea animalelor aflate în primejdie (salvîndu-se de incendii inundații, hămesite, la trecerea peste apă și gheață, zăpadă adîncă etc.), păsărilor care năpîrlesc, precum și a femelelor gestate și cu făt;

g) strînsul ouălor, devastarea cuiburilor, adăposturilor bizamilor (ondatelor) și ale altor animale, răscolirea vizuinilor, precum și alte acțiuni care împiedică reproducerea animalelor și păsărilor folositoare;

h) orice vînătoare individuală sau colectivă în fondul forestier de stat fără reprezentantul Serviciului Silvic de Stat;

i) prinderea, ținerea în captivitate și reproducerea animalelor din fauna sălbatică fără autorizația autorității centrale abilitate cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător și a Serviciului Veterinar de Stat.

Ținînd cont de prevederile enumerate anterior, Ministerul Afacerilor Interne solicită vînătorilor să fie responsabili și să respecte cerințele de securitate în procesul mînuirii armelor de foc, precum și să respecte regulile de vînătoare pentru evitarea unor eventuale incidente sau delict.

Cor. DREPTUL

Problemele minorităților etnice sînt insuficient abordate de autorități

Recent, în Ucraina a avut loc un seminar de instruire în domeniul politicilor publice destinate minorităților etnice, la care au participat 26 de tineri de pe ambele maluri ale Nistrului. Desfășurarea întrunirii face parte din proiectul cu genericul „Construirea încrederii între ambele maluri ale râului Nistru – pregătirea profesională a experților în politici publice”. Proiectul este implementat de Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul” și Common House și susținut financiar de National Endowment for Democracy (NED). Acesta are drept scop pregătirea profesională a experților în politici publice, în parteneriat cu actorii locali, civili și politici, potrivit IDIS „Viitorul”.

În cadrul mesei de lucru, tinerii participanți au precizat că, problema minorităților etnice nu este suficient abordată de autorități. Acest lucru este acut, în special în partea stîngă a Nistrului.

Astfel, Cornel Ciurea, coordonatorul proiectului a remarcat că, „problema minorităților etnice există pe ambele maluri ale Nistrului. Pe malul drept ea îmbracă forma confruntării dintre „unioniști” și „moldoveniști” și a relației, deseori tensionate, dintre națiunea titulară și găgăuzi. Pe malul stîng este interesantă chestiunea creării unei națiuni „transnistrene”, cosmopolite și tolerante care, în realitate, deseori ascunde diferențe serioase ce sînt ignorate de autoritățile din această regiune”. De asemenea, sursa citată a mai specificat că s-a încercat o abordare, în comun, a tuturor acestor probleme pentru a vedea cît de eficient este statul în soluționarea lor.

Totodată, expertul consideră că autoritățile de pe ambele maluri aplică soluții diferite pentru rezolvarea problemelor. „Pe malul stîng, liderii regiunii neglijează existența etniilor, impunînd un discurs ideologic și omogenizator care șterge diferențele culturale. Pe malul drept, statul este inert și nu aplică practic deloc politici pentru a armoniza interesele etniilor. De exemplu, lipsesc politicile în vederea promovării limbii de stat”, a explicat coordonatorul proiectului.

Cît privește opinia tinerilor participanți la seminar, ei susțin că, o mare problemă care încă rămîne nerezolvată, este cea a școlilor din partea stîngă a Nistrului cu predare în limba română și ucraineană.

La rîndul său, directorul Centrului „Common House”, Dmitrii Gavrilov, consideră că aceste seminare de instruire constituie o platformă utilă și productivă pentru lansarea unui dialog eficient între tinerii de pe ambele maluri ale Nistrului cu experți în domeniile abordate în cadrul proiectului.

În acest context, trainerii seminarului au fost experți din cadrul Academiei de Științe a R. Moldova, precum și reprezentanți ai organizațiilor ce promovează drepturile minorităților etnice în regiunea transnistreană.

În cadrul trainingurilor, sînt elaborate analize de politici publice din diferite domenii, iar participanții sînt instruiți de cei mai buni experți din domeniu. Astfel, se urmărește elaborarea și promovarea unei platforme comune pentru discuții dintre experți din diferite domenii de pe ambele maluri ale râului Nistru.

Cor. DREPTUL

Valeriu Ostalep: Site-ul viza.md va informa cetățenii cum să circule mai ușor în țări străine

Semnificația regimului liberalizat de vize cu Uniunea Europeană, măsurile întreprinse de autoritățile din Moldova privind obținerea regimului liberalizat de vize, perspectivele privind implementarea lui – acestea sînt cîteva dintre subiectele abordate în cadrul unei mese rotunde, care s-a desfășurat pentru prima dată și a fost organizată de către portalul informațional www.viza.md.

Organizația evenimentului susține că lansarea proiectului are drept scop creșterea gradului de informare a populației asupra metodelor, uneltelor și mecanismelor de facilitare a circulației și activităților cetățenilor Republicii Moldova peste hotarele țării. Printre invitații prezenți în cadrul dezbaterilor s-a numărat șefa Direcției cooperare politică cu UE din cadrul MAEIE, Daniela Morari, dar și fostul viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, Valeriu Ostalep, care a

fost și moderator.

V. Ostalep a ținut să menționeze că regimul liberalizat de vize nu presupune obținerea automată a șederii pe teritoriul statelor UE, nu înseamnă drept la muncă, dar prevede posibilitatea de a călători timp de 90 de zile pe an fără a aplica pentru viză.

Potrivit organizatorilor, printre subiectele abordate în cadrul ulterioarelor dezbateri se numără impactul Acordului de Liber Schimb RM-UE asupra oamenilor de afaceri, asupra agriculturii, dar și asupra cetățenilor

Republicii Moldova.

Totodată, în cadrul discuțiilor pe marginea liberalizării regimului de vize, urmează să fie abordate și problemele legate de controlul asupra frontierei pe segmentul transnistrean, ce impact acesta va avea asupra liberalizării regimului de vize, securității cetățenilor ș.a.

Viza.md planifică să organizeze asemenea mese rotunde o dată la două săptămîni.

A fost aprobat Planul de combatere a fraudelor în domeniul reabilitării drumurilor și sistemelor de irigare

În cadrul ședinței Consiliului de Observatori al FPM Moldova, a fost aprobat Planul de acțiuni ce vizează prevenirea, identificarea și eliminarea riscurilor de fraudă și corupție pe parcursul derulării Programului „Compact”, finanțat de Guvernul SUA prin intermediul Corporației Provocările Mileniului.

Planul conține analiza și prevenirea riscurilor de fraudă sau corupție, acțiuni de identificare și raportare a acestora, conform cerințelor Corporației Provocările Mileniului. Acțiunile aprobate vor contribui la gestionarea transparentă și eficientă a resurselor Guvernului SUA. Republica Moldova va fi printre primele

țări care implementează programul „Compact” ce au aprobat un asemenea plan.

Proiectele implementate în cadrul programului au scopul să contribuie, în perioada 2010-2015, la creșterea veniturilor populației din Republica Moldova și vizează investiții în reabilitarea drumurilor, renovarea sistemelor de irigare și stimularea trecerii la o agricultură performantă.

Totodată, membrii Consiliului de Observatori au aprobat achizițiile necesare pentru implementarea Programului „Compact”, preconizate pentru următoarele 6 luni. Potrivit acestora, pînă în luna martie

2013, vor fi organizate concursurile pentru selectarea companiilor de construcție ce vor reabilita sistemele de irigare, și a companiilor care vor supraveghea construcția. De asemenea, va fi achiziționat echipament suplimentar pentru crearea rețelei naționale de monitorizare în timp real a cantității și calității apelor de suprafață etc.

În cadrul aceleiași ședințe, Consiliul de Observatori a acceptat primul raport de audit al FPM Moldova, care este unul pozitiv, iar potrivit companiei de audit, nu au fost identificate abateri sau încălcări ale legislației naționale și cerințelor Corporației Provocările Mileniului

în procesul de realizare a obiectivelor „Compact”.

Premierul a solicitat și în continuare transparență și corectitudine în implementarea acestui program, care este unul foarte important pentru țara noastră. „Pentru noi este important modul în care va fi implementat acest program. Reputația și credibilitatea noastră depinde de modul cum îl vom finaliza”, a spus Vlad Filat.

Referindu-se la licitația de selectare a companiei care va efectua lucrările de construcție a sistemului de irigare, și care va fi anunțată în luna noiembrie, prim-ministrul a menționat că trebuie să fie o competiție cu cît mai mulți participanți.

„Este foarte importantă prima licitație de selectare a companiei care va efectua lucrările de construcție a sistemului de irigare. Sper să avem aceeași situație ca și în cazul drumurilor, să fie mulți participanți și să putem face economii. Totodată, trebuie să tragem atenția la raportul calitate-preț a echipamentului ce va fi utilizat, precum și a lucrărilor efectuate”, a spus Vlad Filat.

Consiliul de Observatori al FPM Moldova, constituit din reprezentanți ai Guvernului, societății civile și mediului de afaceri, coordonează implementarea Programului „Compact” al Guvernului SUA cu valoare totală de 262 mil. USD.

Acțiuni suplimentare de asigurare a protecției copiilor

Suicidul în rîndul minorilor constituie o problemă acută în Republica Moldova. Aceasta o denotă datele statistice, care demonstrează că de la începutul anului, 18 copii și-au pus capăt zilelor (10 fete și 8 băieți), iar alți 58 de copii (52 fete și 6 băieți) au încercat să-și curme viața. De fapt, unii specialiști susțin că, numărul cazurilor de copii care au încercat să se sinucidă este mult mai mare. Ținînd cont de situația creată, subdiviziunile specializate ale Ministerului Afacerilor Interne intensifică măsurile de protecție

a copilului, de prevenire a comportamentului autoagresiv și a suicidului în rîndul minorilor.

Devenind o problemă de sănătate publică, prin amploarea sa, evoluția negativă a acestui fenomen este condiționată de factori psihosocionali și sociali, precum: dezechilibrul emoțional, pe fundalul unei lipse de comunicare eficientă cu părinții (din motivul lipsei acestora sau neglijării obligațiilor părintești), mediul familial perturbat, eșecul sentimental sau școlar, dificultățile de adaptare, tulburările de ordin psihic, mai ales depre-

sia, situația socio-materială a familiei etc.

Potrivit Direcției informare și relații cu publicul a MAI, pentru prevenirea și diminuarea acestui fenomen, de către subdiviziunile Departamentului poliție al Ministerului Afacerilor Interne sînt realizate următoarele măsuri:

- analiza cazurilor de suicid/tentativă de suicid în mediul persoanelor de vîrstă minoră, cu stabilirea tuturor cauzelor care au condiționat comportamentul autoagresiv;
- examinarea, conform prevederilor legislației pe-

nale și procesual penale, a tuturor cazurilor de suicid/tentativă de suicid, întru identificarea persoanelor care au determinat copiii la suicid;

- conlucrarea cu direcțiile generale raionale/municipale de învățămînt, tineret și sport, centrele medicilor de familie, în scopul evaluării fenomenului suicidului în teritoriul deservit și elaborării programelor comune pentru prevenirea acestuia;
- acordarea asistenței direcțiilor generale raionale/municipale învățămînt, tineret și sport, direcțiilor/secțiilor asistență socială și pro-

tecție a familiei, în vederea implementării programelor, orientate spre diminuarea cazurilor de suicid în mediul copiilor;

- acordarea suportului informațional și participarea, la solicitare, în organizarea și desfășurarea activităților educativ-culturale, orientate spre prevenirea suicidului;
- identificarea copiilor expuși riscului adoptării comportamentului autoagresiv, cu referirea cazurilor pentru acordarea asistenței necesare autorităților tutelare și intervenția, în limita competențelor, pentru asigurarea protecției drepturilor copilului;
- sesizarea autorităților abilitate în domeniul protecției drepturilor copilului de nivelul I și II, centrelor medicilor de familie privind situația psiho-socială

a copiilor care manifestă comportament autoagresiv, solicitînd intervenție pentru soluționarea problemelor acestora;

- evidența copiilor care au manifestat comportament autoagresiv (au săvîrșit tentative de suicid), întru asigurarea monitorizării situației acestora și prevenirea recidivei.

Ministerul Afacerilor Interne sesizează complexitatea acestui fenomen, diminuarea căruia poate fi obținută doar prin implicarea întregii societăți, de comun cu alte instituții abilitate în acest domeniu, realizînd toate măsurile de rigoare pentru prevenirea cazurilor de suicid și de asigurare a protecției drepturilor copiilor.

Cor. DREPTUL

● La solicitarea cititorilor

Proveniența copilului

Rudenția este legătura bazată pe descendența unei persoane dintr-o altă persoană sau pe faptul că mai multe persoane au un ascendent comun. În primul caz, rudenia este în linie dreaptă, iar în al doilea caz – în linie colaterală. Gradul de rudenie se stabilește prin numărul de nașteri. Rudele unuia dintre soți sînt afini celuilalt soț. Linia și gradul de afinitate sînt similare liniilor și gradului de rudenie.

Drepturile și obligațiile reciproce ale părinților și copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege. Proveniența copilului de la mamă (maternitatea) se stabilește în baza documentelor care confirmă nașterea copilului de la mamă într-o instituție medicală. În cazul cînd copilul nu este născut într-o instituție medicală, maternitatea se stabilește pe baza documentelor medicale, a depozițiilor martorilor sau pe baza altor probe. Copilul

născut din părinți căsătoriți ori în timp de 300 de zile din momentul desfacerii căsătoriei, declarării căsătoriei nule sau decesului soțului mamei copilului are ca tată pe soțul (fostul soț) al mamei, dacă nu a fost stabilit contrariul. Prezumția de paternitate a soțului (fostului soț) poate fi înlăturată printr-o declarație a soților (foștilor soți) depusă personal. În cazul în care soții (unul din ei) nu se pot prezenta personal, declarația se autentifică notarial și se expediază organului de stare civilă. Paternitatea copilului născut în afara căsătoriei poate fi recunoscută de către tatăl său printr-o declarație comună a acestuia și a mamei copilului, depusă la organul de stare civilă. În cazurile cînd mama este decedată, declarată decedată, incapabilă sau dispărută ori cînd nu i se cunoaște locul aflării, precum și în cazul decăderii ei din drepturile părintești, paternitatea se stabilește în baza de-

clarației tatălui și a acordului scris al autorității tutelare sau prin hotărîrea instanței judecătorești dacă lipsește un astfel de acord. Declarația comună a mamei și tatălui copilului privind paternitatea poate fi depusă la oficiul de stare civilă și pînă la nașterea copilului.

Dacă copilul este născut din părinți necăsătoriți între ei și în lipsa declarației comune a părinților sau a tatălui copilului, paternitatea se stabilește de către instanța judecătorească în baza declarației unuia dintre părinți, a tutorelui (curatorului) copilului sau a copilului însuși la atingerea majoratului.

Paternitatea (maternitatea) poate fi contestată numai pe cale judecătorească de către persoanele înscrise drept tată sau mamă sau de către persoanele care sînt mama sau tatăl firească al copilului, de către copil la atingerea majoratului, de către tutorele (curatorul) co-

pilului sau tutorele părintelui declarat incapabil. Cererea privind contestarea paternității (maternității) poate fi depusă timp de un an din momentul cînd una din persoanele menționate au aflat sau trebuia să fi aflat despre înscrisura privind paternitatea (maternitatea) sau din momentul atingerii majoratului, în cazul unui minor.

Nu au dreptul să conteste paternitatea:

a) soțul care și-a dat acordul scris la fecundarea artificială sau implantarea embrionului soției;

b) persoana care a fost înscrisă drept tată al copilului în baza declarației comune a acestuia și a mamei copilului sau în baza declarației proprii, dacă în momentul depunerii acesteia știa că nu este tatăl firească al copilului.

Copiii născuți în afara căsătoriei au aceleași drepturi și obligații față de părinții și rudele lor ca și cei născuți de persoane căsătorite.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Ce acte pot fi prezentate la angajarea în câmpul muncii, și care din ele nu trebuie prezentate atunci cînd angajatorul le cere?

Radu Cîrșelan,
mun. Chișinău

Articolul 57 alineatul (1) din Codul muncii prevede că, la încheierea contractului individual de muncă, persoana care se angajează prezintă angajatorului următoarele documente:

a) buletinul de identitate sau un alt act de identitate;

b) carnetul de muncă, cu excepția cazurilor cînd persoana se încadrează în câmpul muncii pentru prima dată sau se angajează la o muncă prin cumul;

c) documentele de evi-

dență militară – pentru recruți și rezerviști;

d) diploma de studii, certificat de calificare ce confirmă pregătirea specială – pentru profesiile care cer cunoștințe sau calități speciale;

e) certificatul medical, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare.

Alineatul (2) prevede că, se interzice angajatorilor să ceară de la persoanele care se angajează alte documente decît cele prevăzute la alin.(1).

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Savin Irina, domiciliată: mun. Chișinău, str. Ginta Latină nr. 11/2, apt. 57, pentru data de 31 octombrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73) în calitate de apelant în cauza civilă nr. 2a-1967/12, la acțiunea cet. Savin Irina către Vilcu Mihai privind înlăturarea obstacolelor în folosirea spațiului locativ.

Judecător

Anatol Minciuna

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Galin Feodor, pentru data de 16 octombrie 2012, ora 16.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Nirca Elena privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător

D. Sușchevici

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Soloviov Andrei, pentru data de 26 octombrie 2012, ora 9.50, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet-lor: Huștuc Mihail, Huștuc Alexandru, Huștuc Mariana, Varzari Eremia către: SRL „Taxiparc-1407” și CA „Transelit” SRL, intervenient accesoriu Soloviov Andrei privind încasarea prejudiciului material și moral.

Judecător

Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Codreanu Igor, pentru data de 2 noiembrie 2012 ora 11.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 46) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Avram Aurel privind încasarea datoriei.

Judecător

V. Efros

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lungu Olesia Gheorghe, pentru data de 8 noiembrie 2012 ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Lungu Maria privind înlăturarea obstacolelor în exploatarea locuinței.

Judecător

Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popa Andrei, pentru data de 12 decembrie 2012, ora 8.45, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 218, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SA „Donaris Group” privind încasarea sumei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Liliana Andriaș

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Boaghe Oleg, domiciliat în mun. Chișinău, str. Alba Iulia nr. 23, apt. 143, pentru data de 1 noiembrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 502) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Trofimov Valentina privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător

L. Pruteanu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „SEIP AUTOTRANS” și Carlovșchi Leonid, pentru data de 28 noiembrie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 615) în calitate de pîrîți în cauza civilă nr. 2-4019/2012, la cererea CIA „ASITO” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Elena Cojocari

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Mașerovșchi Vitalii, domiciliat: mun. Chișinău, Colina Pușkin nr. 26, apt. 3, și a reprezentantului SRL „Davilar - Trans”, cu sediul: mun. Chișinău, str. T. Vladimirescu nr. 14, apt. 9, pentru data de 25 octombrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea CA „Euroasig Grup” SRL privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Bîtcă Valeriu, domiciliat: or. Hîncești, str. M. Moraru nr. 102, pentru data de 25 octombrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea CA „Euroasig Grup” SRL privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Gavrilenco Valentin, pentru data de 25 octombrie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea lui Chirtoacă Leonid privind încasarea dobînzii de întîrziere.

Judecător

Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rusu Ghenadie Tudor și a reprezentantului CA „Galas” SA, pentru data de 26 octombrie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 4) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea SRL „Insurance Legal Advisers” privind încasarea sumei.

Judecător

V. Gîsca

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Balpav”, mun. Chișinău, str. Florăriei nr. 3 - 6, pentru data de 29 octombrie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „Dec Trans Grup” privind încasarea datoriei.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Leguma Ion, domiciliat: com. Cașunca, Florești, pentru data de 1 noiembrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Ciubotaru Elena privind încasarea pensiei alimentare.

Judecător

Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentanților: SRL „U.M.-NORD”, SRL „TEHPROTECT GRUP”, SRL „ART IMOBILIARE SE” și SRL „PRO SV INVEST”, pentru data de 5 decembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea SRL „STROMACOM” privind încasarea sumei.

Judecător

V. Ilășco

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Curnic Vasile, pentru data de 10 decembrie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Euroasig Grup” către Curnic Vasile, intervenient accesoriu Chironda Mariana privind recuperarea daunei materiale.

Judecător

Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Chironda Mariana, pentru data de 10 decembrie 2012, ora 13.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 30) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă intentată de SRL „Euroasig Grup” către Curnic Vasile, intervenient accesoriu Chironda Mariana privind recuperarea daunei materiale.

Judecător

Veronica Negru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Market Econom” SRL, cu sediul: mun. Chișinău, str. Alexandru Diordița nr. 4, of. 9, pentru data de 20 decembrie 2012, ora 11.45, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 36) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea reclamantului SC „Auromex Prim” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Aliona Miron

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Tanașciuc Iurie, Tanașciuc Viorica, Macovei Ion, pentru data de 2 noiembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea cet. Malic Svetlana privind încasarea datoriei.

Judecător

S. Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Răcilă Lucia, pentru data de 6 noiembrie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Ciorbă Andrei privind desfășurarea căsătoriei.

Judecător

S. Teleucă

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Investiția” SRL, pentru data de 6 noiembrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1, A”) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Smontehcablu” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător

Nicolae Șova

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Alconsist”, pentru data de 7 noiembrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Emilianov Vladimir privind încasarea salariului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Citații în judecată

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Timotin Iaroslav Valentin, pentru data de 8 noiembrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 8) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea Companiei de Asigurări „Euroasig Grup” SRL privind încasarea prejudiciului în ordine de regres.

Judecător **Virgiliu Buhnaci**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Cobanoglu Yaşar, a.n. 01.10.1967, c/p - 2006802496443 și Kalyoncu Yavuz, a.n. 01.02.1965, c/p - 2006802499765, domiciliati în mun. Chișinău, str. Valea Crucii nr. 2/1, apt. 86, pentru data de 13 noiembrie 2012, ora 8.50, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 15) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea cet. Velico Natalia privind încasarea datoriei.

Judecător **Luiza Gafton**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Braga Alexandru, pentru data de 15 noiembrie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Pleșca Irina privind desfacerea căsătoriei, stabilirea locului de trai al copilului minor și încasarea pensiei alimentare.

Judecător **Ecaterina Silivestru**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Matușevscaia Liudmila, Matușevschi Maxim, pentru data de 19 noiembrie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 18) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea ICS „Express Leasing” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **Ecaterina Silivestru**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „ALPITACOM” SRL, pentru data de 26 noiembrie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SC „Auromex Prim” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător **V. Stratan**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Bajureanu Vasile și Bajureanu Maria, pentru data de 27 noiembrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrîți în cauza civilă la cererea cet. Rusu Lilia privind recunoașterea privatizării nelegitime, nulitatea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului nr. 25, de pe str. Cetatea Albă nr. 14/2 și evacuarea.

Judecător **Maria Țurcan**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Cordineanu Vadim, Cordineanu Elena și Cordineanu Alina, pentru data de 26 octombrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea APLP - 54/219 privind încasarea datoriei.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Belozerschi Serghei, pentru data de 26 octombrie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 305) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Tihotchi Igor privind încasarea datoriei

Judecător **Ion Tutunaru**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Buremix”, pentru data de 8 noiembrie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Camalox”.

Judecător **Vladislav Clima**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Compenet-Tel”, cu sediul: mun. Chișinău, str. A. Russo nr. 7/2, apt. 22, pentru data de 12 noiembrie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea SRL „ALIT” privind încasarea sumei.

Judecător **Ina Dutca**

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Popovici Grigore, a.n. 19.07.1980, pentru data de 21 noiembrie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Popovici Ana privind încasarea pensiei de întreținere.

Judecător **Alexandru Spoială**

Judecătoria Briceni solicită prezentarea cet-lor: Strașnii Vitalii Vasile, loc. or. Chișinău, str. Alba Iulia nr. 202/1, apt. 117 și Strașnaia Janna, loc. s. Berineț, Briceni, pentru data de 31 octombrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Independenței nr. 5, bir. 3) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova-Agroindbank” SA privind executarea dreptului de ipotecă.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **N. Chirtoagă**

Judecătoria Leova solicită prezentarea cet. Baraghin Leonid, pentru data de 31 octombrie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (Leova, str. Unirii nr. 32, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-373/2012, la cererea cet. Baraghin Galina privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ira Polișciuc**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Morari Oleg, cu ultimul domiciliu: satul Vatici, Orhei, pentru data de 1 noiembrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea lui Popa Gheorghe privind neexecutarea obligațiilor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Ungheni solicită prezentarea reprezentantului SRL „Ovtebliz”, mun. Chișinău, și a executorului judecătoresc Bănărescu Anatolie, pentru data de 2 noiembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Ungheni, str. Națională nr. 21, bir. 4) unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-1717/2012 intentată de Haihu Mariana privind ridicarea sechestrului.

Judecător **Mihail Moraru**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Blișceac Serghei, cu domiciliul: satul Pompa, Fălești, pentru data de 2 noiembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 10) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Bulanova Olesia privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, din motive neîntemeiate, cauza va fi examinată în lipsa pîrîtului.

Judecător **Oleg Ciumaș**

Judecătoria Orhei, solicită prezentarea cet. Nicolau Aurel, domiciliat: satul Otac, Rezina, pentru data de 5 noiembrie 2012, ora 9-00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu 135, et. 2) calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea cet. Nicolau Tamara privind încasarea pensiei de întreținere.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Veronica Cupcea**

Judecătoria Ialoveni solicită prezentarea reprezentantului SRL „Odacor Plus”, cu adresa juridică: or. Ialoveni, str. Cigîrleni nr. 16, pentru data de 5 noiembrie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (Ialoveni, str. Prieteniei nr. 4, bir. 19) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SRL „Sorinlux” privind încasarea datoriei.

Judecător **G. Lungu**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet-lor: Rău Gheorghe, domiciliat în satul Seliște, Orhei; Railean Marin, domiciliat în or. Orhei, str. Eliberării nr. 12; Bordian Dorin, domiciliat în satul Pohorniceni, Orhei, pentru data de 6 noiembrie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135, et. 1, bir. 7) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea SRL „Tenatax” privind încasarea datoriilor.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorelia Varaniță**

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM solicită prezentarea cet. Rusnac Siuzana, pentru data de 8 noiembrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 6) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Rusnac Valerii privind încasarea forțată a pensiei alimentare pentru întreținerea copilului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Lucia Danilișin**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită REPETAT prezentarea cet. Mihaila Petru Grigore, cu ultimul domiciliu: satul Puțunței, Orhei, pentru data de 12 noiembrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Mihaila Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **V. Negruța**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Botnariuc Liubovi, cu ultimul domiciliu: or. Bălți, str. Independenței nr. 10, „A”, pentru data de 12 noiembrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît la cererea cet. Mîțu Eugenia privind repararea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Botnariuc Liubovi, cu ultimul domiciliu: or. Bălți, str. Independenței nr. 10, „A” și cet. Tripăduși Eudochia, cu ultimul domiciliu: or. Bălți, str. Smolean nr. 48, „A”, pentru data de 12 noiembrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrîți la cererea cet. Mîțu Silviu privind repararea prejudiciului material și moral.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Tatiana Troianovschi**

Judecătoria Fălești solicită prezentarea cet. Vizitiu Marcel, a.n. 22.07.1983, domiciliat: satul Arionești, Dondușeni, pentru data de 20 noiembrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Fălești, str. 1 Mai nr. 14, bir. 1) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Vizitiu Svetlana privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

Judecător **V. Trișnevschi**

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură, la ședința din 09.10.2012, Consiliul Superior al Procurorilor a anunțat concurs pentru suplینirea funcțiilor vacante de :

- procuror în Procuratura Anticorupție - 1 funcție;
- procuror în Procuratura Anticorupție (Serviciul Sud) - 1 funcție;
- adjunct al procurorului mun.Bender - 1 funcție;

Termen de aplicare – până la 10.11.2012, inclusiv.

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

**Secretariatul
Consiliului Superior al Procurorilor
tel: 22-80-64**

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rotari Alexandr, pentru data de 13 noiembrie 2012, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 204) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ștîcova Irina.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **S. Namașco**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Rusu Elisaveta, Luca Nadejda, pentru data de 23 octombrie 2012, ora 16.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Sadovnic Afanasie către: Primăria comunei Băcioi, Dica-Sadovnic Elena privind anularea deciziei titlului de autentificare a dreptului de deținător de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Viorica Mihaila**

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Condevis”, pentru data de 6 noiembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea SA „Forestcom” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Ion Druț**

ANUNȚ

Prin prezenta, executorul judecătoresc, Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-205/12 din 16.01.12, intentat întru executarea doc./ex. nr. 2-4218/11, emis de Judecătoria Buiucani mun. Chișinău pe data de 20.12.11, privind încasarea de la Alexandrov Valeri în beneficiul lui Slav Piotr a sumei în mărime de: 5434 euro, 9880 dolari SUA și 1000 lei, înștiințează cet-nii: Alexandrova Janna, Alexandrov Mihail și Alexandrov Alexandr, domiciliati: mun. Chișinău, str. L. Deleanu nr. 7/2, apt. 68, despre faptul că, în conformitate cu prevederile art.353 Cod civil al RM, sînt în drept să adjucece cota-parte, ce aparține cu drept de proprietate debitorului Alexandrov Valeri, din bunul imobil identificat prin numărul cadastral - 0100509.145.01.068, din: mun. Chișinău, str. L. Deleanu nr. 7/2, apt. 68, la prețul de 124 095,20 lei.

Executor judecătoresc **Anatolie Bănărescu**

ANUNȚ

Executorul judecătoresc, Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-147r/12, din 08.11.11, citează pentru data de 29 octombrie 2012, ora 9.00 debitorul SRL „Maestro-Super”, c/f - 1003600004705, pentru a face cunoștință cu materialele dosarului de executare nominalizat, inclusiv procesul-verbal de sechestru din 03.04.12 și Raportul de evaluare (bunurile sechestrate fiind evaluate în mărime de 16 587 lei), pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 336.

Concomitent, se înștiințează debitorul SRL „Maestro-Super” despre faptul că bunurile sechestrate, conform procesului-verbal sus-nominalizat, vor fi expuse realizării prin licitație publică.

Executor judecătoresc **Anatolie Bănărescu**

Compania de Colectare a Datoriilor INCAȘO
mun. Chișinău, str. Hîncești, 138/1, MD 2070
Tel: (+373 22) 844 737, www.incaso.md

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Lactica Plus”, pentru data de 01 noiembrie 2012 ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎM „Moldcell” SA către SRL „Lactica Plus” privind încasarea datoriei.

Judecător **Liubovi Brînza**

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Iacovenco Eduard, domiciliat: or. Orhei, str. M. Eminescu nr. 11, apt. 43, pentru data de 1 noiembrie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu 135, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎM „Moldcell”, privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cererea va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător **Veronica Cupcea**

Aniversări

Mihai DOLGHERI,

președintele Judecătoriei Briceni

Mult stimat domnule Mihai Dolghieri,

Cu certitudine putem afirma că sînteți o persoană deosebită, un jurist profesionist, ce contribuie la edificarea statului de drept Republica Moldova, deoarece perseverența, sîrguința, modestia, perspicacitatea, sînt doar cîteva dintre acele valori umane care vă înnobilează distinsa personalitate.

Pentru tot ceea ce reprezentați vă dorim să aveți parte de sănătate, multe bucurii de la cei dragi, realizări dintre cele mai frumoase și aprecierea colegilor dumneavoastră.

La mulți ani!

* * *

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Liliana Lavric**, magistrul în drept, lector superior, Facultatea de Drept, USM; **Cristina Bancu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Vladislav Negru**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Artur Tarlapan**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Ion Dodon**, magistrul în administrație publică, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Dorin Josanu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de Drept, USM; **Nina Cernat**, judecător, CSJ; **Elena Covalenco**, judecător, CSJ; **Angela Bostan**, judecător, Hîncești; **Ion Tutunaru**, judecător, Ciocana; Petru Ursache, judecător, CSJ; **Mihail Ciugureanu**, judecător, CA Chișinău.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încît doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul
și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel
de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători
că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul.
Noi avem nevoie de acest ajutor și vom
rămîne alături de Dvs.

Muncești mai mult de opt ore pe zi? Vezi ce te așteaptă

Persoanele care muncesc mai mult de opt ore pe zi prezintă un risc de boli cardiace cu pînă la 80% mai mare decît o persoană cu un program normal, de opt ore, arată un studiu.

Dintre europenii care petrec cel mai mult timp la locul de muncă sînt austriecii, grecii și britanicii. Ei stau la serviciu mai mult de 43 de ore pe săptămînă.

Este un rezultat bazat pe 12 studii, efectuate între 1958 și 2012. În total, la aceste cercetări au participat 22 000 de oameni.

Analiza a fost efectuată de oamenii de știință de la Institutul finlandez de Medicină a Muncii. Coordonatorul grupului de cercetători a spus că, cel mai probabil, riscul de boli de inimă este asociat cu „expunerea prelungită la stres”.

În 2009, același institut finlandez susține că programele prelungite de lucru cresc riscul de demență la vîrste înaintate.

Cum să atragi energia pozitivă din jurul tău

Sîntem ceea ce gîndim și simțim. Uneori, însă, ne influențează și cei din jur. Ai avut vreodată senzația că apropierea unei anumite persoane te face să te simți mai bine, mai în siguranță? Este ceea ce se numește „energie pozitivă”.

Gîndirea pozitivă poate avea o forță mai mare decît crezi, iar pentru a beneficia la maxim de efectele ei, urmează opt pași ca să atragi energia pozitivă din jurul tău.

1. Zîmbește

Zîmbetul este cea mai simplă manifestare pozitivă a psihicului uman și are o putere foarte mare atunci cînd este sincer, fie că este adresat celor apropiați sau celor străini. Încearcă să zîmbești cît mai mult, chiar dacă nu te simți în starea potrivită și activitatea mușchilor feței se va reflecta încet și înăuntrul tău.

2. Comportă-te cu cei din jur așa cum ai vrea să se comporte și ei cu tine

Nu poți beneficia de energie pozitivă dacă împrăștii energie negativă în jur și dacă lași relațiile cu cei apropiați să fie dominate de conflicte, reproșuri și dispreț. Comportă-te cu cei din jur așa cum ai vrea să se poarte și ei cu tine și vei vedea în timp efectele acestei tehnici de a atrage energie pozitivă. Chiar dacă ei nu fac la fel cu tine, te eliberezi de orice remușcare că ai greșit tu cu ceva.

3. Vizualizează-ți scopurile

Vizualizarea, fie prin meditație, fie în momentele de relaxare, este o unealtă

foarte puternică de atragere a energiei pozitive. Vizualizează-ți scopurile și încearcă să simți acum bucuria pe care o vei simți atunci cînd le vei atinge. Această metodă te poate ajuta să treci peste momentele dificile cu ajutorul energiei pozitive.

4. Renunță la nevoia de control

Cînd nu accepți că influența ta asupra multor lucruri din viață este limita-

Dacă îți faci griji pentru viitor în mod constant, poți să nu vezi oportunitățile din prezent, ce trec pe lîngă tine.

6. Bucură-te de natură

Contactul cu natura are aproape întotdeauna un efect pozitiv. O plimbare printr-un parc înverzit te poate relaxa, iar o drumeție pe munte, în zone mai puțin influențate de om, te poate relaxa și mai mult. Și aerul curat te poate ajuta să vezi părțile pozitive din viața ta, mai ales în momentele dificile.

7. Abandonează-ți temerile

Înlocuiește frica prin iubire și energia pozitivă se va acumula în jurul tău. Temele și stresul pot avea efecte negative asupra organismului tău, în afară de starea psihică neplăcută. Acceptă părțile negative ale unei situații, dar concentrează-te pe cele pozitive, în mod rațional, nu complet naiv, pentru a atrage energie pozitivă.

8. Modifică-ți alimentația

Dieta poate contribui din plin la modul în care atragi energie pozitivă. Caută să incluzi în alimentația ta cît mai multe produse „vii”, fructe și legume proaspete, nu conservate și închise în cutii de metal, de luni de zile. Evită mîncărurile foarte grase sau foarte procesate, care îți solicită ficatul la maxim și mîncă mai des, dacă nu vrei să fii doborît pentru cîteva ore de digestia unei mese grele.

tă, îți poți umple sufletul de frustrare și regrete. Renunță la nevoia de control și concentrează-te asupra lucrurilor pe care le poți influența în bine la tine, dar nu la cei din jur cu forța, dacă ei nu-și doresc asta.

5. Nu-ți mai face griji pentru viitor

Filozofile orientale sînt bazate pe aprecierea prezentului pentru o viață fericită, iar acest mod de a gîndi atrage cu adevărat energia pozitivă din jur.

Topul celor mai prestigioase universități din lume

Topul celor mai prestigioase universități din lume a fost făcut public de o instituție de cercetare a opiniei publice din SUA. Clasamentul, întocmit anual, a inclus 700 de universități. Acestea au fost selectate în funcție de aprecierile formulate de 46 000 de profesori universitari și 25 000 de angajatori.

Cea mai prestigioasă instituție de învățămînt din lume este, potrivit Ratingului Mondial al Universităților pentru 2012, Institutul de Tehnologie din Statele Unite. Ea a fost propulsată pe primul loc în top 700, datorită publicațiilor academice citate la nivel internațional, dar și numărului mare de studenți și profesori străini.

Pe locul doi se află Universitatea Cambridge din Marea

Britanie. Are o vechime de peste 800 de ani, un buget anual de aproape 5 miliarde de dolari și dispune de aproape 6000 de profesori și cercetători.

A treia cea mai prestigioasă universitate din lume este cea de la Harvard, SUA. Tinerii care își doresc însă să-și facă studiile în cea mai veche universitate americană ar trebui să aibă în vedere cheltuielile pentru un an, estimate la 55 de mii de dolari.

Franța figurează doar cu o universitate în clasament. Este vorba de Școala Normală Superioară din Paris.

În top se regăsesc patru instituții din România: Universitatea din București, Universitatea „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași și Universitatea de Vest din Timișoara.

CALEIDOSCOP

Ploaia care nu te udă! Vezi unde poți admira fenomenul

Ploaia torențială poate fi admirată pe îndelete, fără ca picăturile să ude oamenii pînă la piele.

Vizitatorii unui muzeu din Londra au posibilitatea să intre într-o cameră goală în care plouă, dar unde pot controla picăturile de apă.

În timp ce se mișcă încet prin încăperea, ploaia se oprește deasupra persoanelor, datorită unor senzori.

Singurul om din lume care trăiește fără puls

Cehul Jakub Halik s-a făcut vestit în întreaga lume, după ce a devenit prima persoană de pe glob care poate trăi fără puls. Totul s-a întîmplat după ce medicii i-au făcut un transplant de inimă și i-au scos cordul lui, care era bolnav, și l-au înlocuit cu două pompe mecanice.

Povestea lui Jakub a început în urmă cu cîțiva ani, cînd i s-a făcut rău pentru prima dată. După ce a ajuns la spital,

medicii i-au dat vestea devastatoare: avea o tumoră pe inimă, care îi pune în pericol viața. A aflat că nu îi poate fi înlocuită inima cu o altă, pentru că din cauza cancerului, acesta nu ar fi putut lua medicamentele necesare după operație. Medicii i-au propus un lucru ieșit din comun: să îi pună în piept o inimă artificială.

funcțiile inimii nu puteau reda un singur lucru: pulsul.

Deși se află pe lista de așteptare pentru un nou cord, Jakub spune că s-a obișnuit cu noua lui inimă. Un singur lucru îl deranjează. „Încă nu m-am obișnuit cu faptul că nu îmi simt pulsul”, a spus bărbatul.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-sef:

Gheorghe AVORNIC

Reporter: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 22472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 46 sp